

Kultur
Musikk

Kultur
Film

• Benedicte Maurseth vandrer og imponerer med sitt nyeste album «Hárr». Foto: Øystein Haara

Gjenskaper lyden av vidda

Ikke tid til å vandre i fjellet nå? «Gå» med Benedicte Maurseths nye album.

A Anmeldelse

Robert Hoftun Gjestad
Musikkannemelder og journalist

Timing på slippet av denne platen er god, og neppe tilfeldig. For mens de heldige blant oss tilbringer vinterferien på hytta, kommer fiolinisten Benedicte Maurseths bestillingsverk «Hárr» ut på plate.

Det er musikk ikke bare inspirert av natur, men som på sitt vis låter som naturen selv. Nært, undrende - og ordentlig fascinerende.

Borer i egen historie. Å bruke det norske naturlandskapet som utgangspunkt for kunst, er ikke akkurat noe nytt. Gjennom århundrene er det skapt tusenvis av malerier, bøker, plater og annet basert på sanseinntrykk fra myrer, knauser, vann eller fjell.

Folkemusikeren Maurseth har likevel en egen tone og historie som gjør hennes skildring av det naturlige interessant.

«Hárr» omtales som «ein hyllest til dyreliv og fjellfolk frå Benedicte Maurseth sine heimtrakter i Hardanger». Mer konkret borer hun i både filosofen Arne Næss'

økosofi og sin egen families historie. Hennes tippoldefar og oldefar var begge tamreingjetere og vandret utrettelig på Hardangervidda. Det samme har Maurseth selv gjort.

Hvorfor? «Det skapende arbeid, og det å gå timevis i fjell, er for meg mykje likt. Både deler krev og framkallar eit nærvær, og ei djup lytting som gjer sansane opne og klåre», skriver hun om prosessen bak.

Folkemusikk med mer. Maurseth har likevel ikke bare vandret og lyttet. Hun har også tatt med seg lyden av reinsdyr, fugler og insekter hjem. Opptak av slektningens prat om hverdagen, er også med. Av dette skaper Maurseth «grunnfjellet» under egen hardingfele og et musikalsk univers med elektroniske elementer og bass (av Mats Eilertsen) og mye perkusjon (av Håkon Mørch Stene).

«Hárr» er folkemusikk, men likevel ikke bare det. Hardingfele har ikke en mer fremtredende plass enn de andre lydene og in-

Fakta.
Plate

→ Benedicte Maurseth

→ «Hárr»

«Hárr» er folkemusikk, men likevel ikke bare det

strumentene. Og det som serveres, smaker like ofte av improvisert samtidsmusikk som tradisjonell folkemusikk.

Sjekk for eksempel det over syv minutter lange hovedkuttet «Heilo», oppkalt etter fuglen med samme navn. Musikken vrir og vender på seg, den flyr liksom hit og dit, inn og ut av sjangrene, men kommer alltid tilbake til det duvende utgangspunktet. På samme måte leker «Hreinn» og det energiske tittelkuttet «Hárr» seg godt utenfor folkemusikkens faste rammer.

Livgivende. Langt roligere, eller skal man si mer sakte vandrende, er kutt som «Snø over Sysendalen», «Eidfyrer» og «Reinsdyrbjøller». Det siste låter for øvrig akkurat sånn, som lyden av en flokk reinsdyr som ikke haster noe sted.

Helheten gjennom «Hárr» fremstår som bunnsolid. Instrumentalmusikken treffer slik skaperen bak har ønsket: Det låter nesten overraskende «naturlig». At dette kanskje kan høres banalt ut, får så være. For det som kan fremstå som en klisjé for noen, er livgivende for andre. Som Benedicte Maurseth.

Ny pris

«Verdens verste menneske» fikk Filmkritikerprisen for fjorårets beste film.

Tusen takk til kritikerlaget for å ha stemt frem denne filmen til seieren. Spesielt i et år hvor det er veldig mange sterke kinofilmer, er det en veldig stor ære, sa Trier under tildelingen på Engebret kafé i Oslo onsdag ettermiddag.

I takketalen advarte Trier mot å tro at kinofilmens tid er forbi og erstattet av strømmetjenester.

- Kinofilmen lenge leve, proklamerte han.

Juryen: fanget lyden av Oslo.

«Noe av det aller første som slår et lokalt publikum når vi ser årets vinnerfilm, er hvor godt regissøren fanger lyden av Oslo», skriver juryen i sin begrunnelse.

«Årets pris går til en film som formidler dypt alvor med letthet. Og filmen formidler med fingerspissfølelse hvor frustrerende det kan være å ha mange muligheter, men ikke klare å bestemme seg for en av dem. Hvor vondt det kan gjøre både andre og en selv å forsøke å speile seg i andre for å finne sin egen identitet. Å havne som pluss en i sitt eget liv»

Reinsve beste skuespiller. Prisen for beste skuespiller ble tildelt Renate Reinsve for rollen i samme film.

- Dette er helt fantastisk. Veldig mye av fortjenesten går til Eskil og Joachim som har skrevet et helt fantastisk manus og en fantastisk rolle. Dette er et kollektivt arbeid, sa Reinsve og refererte til manusforfatterne Joachim Trier og Eskil Vogt.

Fagprisen gikk til Sturla Brandth Grøvlen for fotoarbeidet på filmen «De uskyldige».

Prisene deles ut av Norsk Filmkritikerlag. De deles ikke ut dersom de et år ikke finner en verdig vinner. (NTB)

• Filmkritikerprisen for fjorårets beste film gikk til Joachim Trier for filmen «Verdens verste menneske». Foto: Heiko Junge, NTB